

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) Ing. V. P., b) PaedDr. D. P.**, oba zast. JUDr. Jiřím Žákem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 3125/11, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **za účasti osoby zúčastněné na řízení:** obec Ruda nad Moravou, se sídlem 9. května 40, Ruda nad Moravou, zast. JUDr. Evou Šubrtovou, advokátkou se sídlem Dr. E. Beneše 12, Šumperk, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 25. 7. 2017, č. j. 65 A 77/2016 - 68, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 19. 7. 2016, č. j. KUOK 69104/2016, ve spojení s rozhodnutím Městského úřadu Šumperk, odboru výstavby, ze dne 30. 3. 2016, č. j. MUSP 31017/2016.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2016, č. j. KUOK 69104/2016, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šumperk, odboru výstavby ze dne 30. 3. 2016, č. j. MUSP 31017/2016. Tímto rozhodnutím stavebního úřadu bylo nařízeno odstranění stavby „oplocení“ na pozemcích parc. č. st. X, X, X a X v k. ú. H.

[2] Dne 27. 10. 2018 byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen návrh stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelé uvedli, že nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by bylo významně zasaženo do jejich majetkové sféry, neboť v opačném případě by hrozil výkon rozhodnutí – exekuce provedením zbourání předmětné stavby, a to na základě exekuční výzvy Městského úřadu v Šumperku ze dne 7. 8. 2018, sp. zn. 32145/2015 VYS/LISE, již byli stěžovatelé vyzváni k odstranění stavby ve lhůtě do 31. 10. 2018 (následná žádost stěžovatelů o odložení nebo přerušování exekuce byla zamítnuta). Zbourání plotu by bylo dle stěžovatelů ekonomicky i technologicky náročné, a především nevratné. Oplocení přitom stojí na svém místě nejméně od roku 1996 bez jakýchkoliv negativních dopadů. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak dle názoru stěžovatelů nepřinese žádnou újmu jiným osobám a nebude ani v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelů souhlasí. Ve svém vyjádření se krátce vyjadřuje k meritu věci a k návrhu na přiznání odkladného účinku uvádí,

že v případě jeho nepřiznání stavba fakticky zanikne dříve, než bude posouzena zákonnost rozhodnutí, kterým bylo odstranění stavby nařízeno. Z tohoto důvodu navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[4] K návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se vyjádřila rovněž osoba zúčastněná na řízení s tím, že s přiznáním nesouhlasí. Ztotožňuje se s dosud vydanými rozhodnutími žalovaného ve věci, včetně řízení exekučního, a namítá zásah do svého vlastnictví spočívající v zúžení a obtížnější průjezdnosti komunikace v místě vybudovaného plotu. Dlouholeté trvání sporu považuje spíše za problematické, neboť zúčastněná osoba je celou dobu nucena trpět neoprávněným zásahem do svého vlastnictví. Zúčastněná osoba trvá na odstranění stavby a uvedení pozemku do původního stavu a navrhuje, aby byl návrh žalobců na přiznání odkladného účinku zamítnut.

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je namístě jen ve výjimečných případech. Základním smyslem odkladného účinku není obecně aplikovatelné oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu, ale jde o mimořádný nástroj zabránění stavu, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu bylo konkrétním, zásadním a nevratným způsobem negativně zasaženo do práv stěžovatele. To znamená, že i v případě, kdy přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma jiným osobám, musí být újma, jež vznikne navrhovateli výkonem nebo jinými právními následky rozhodnutí, takové intenzity, aby převážila nad veřejným zájmem na výkonu či jiných právních následcích pravomocného rozhodnutí správního orgánu či krajského soudu.

[7] Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovateli a skutečností vyplývajících ze soudního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[8] V posuzovaném případě pak Nejvyšší správní soud shledal, že nepřiznání odkladného účinku by stěžovatelům způsobilo nevratnou újmu nemalého rozsahu, přičemž následné meritorní rozhodnutí zdejšího soudu by pozbylo svůj praktický význam, když by již předmět sporu neexistoval (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 13. listopadu 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „*Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí – pozn. NSS] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní*“).

[9] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nemůže jiným osobám vzniknout újma, ani jim nemůže být ohrožen důležitý veřejný zájem.

[10] Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že osoba zúčastněná na řízení tvrzenou újmu spočívající v zásahu do vlastnického práva dostatečně neodůvodnila, když účinky současného stavu toliko označila jako omezující a konkrétní újmu, kterou by jí mělo nikoliv zásadní snížení průjezdnosti komunikace způsobit, neuvedla. Pouhé omezení pak není reálnou újmu a nemůže

pokračování

konkurovat újmě způsobené stěžovatelům případným odstraněním stavby, což by bylo velice významným zásahem. Rozpor s veřejným zájmem pak žádná ze stran nenamítá a za současného stavu i vzhledem k dlouhodobé existenci oplocení jiným osobám reálná újma nehrozí. Z této situace lze jen obtížně dovodit, že by přiznání odkladného účinku pouze na omezenou dobu do vydání rozhodnutí o kasační stížnosti mohlo narušit veřejný zájem ve vyšší intenzitě, než tomu bylo doposud. V této souvislosti je nezbytné zohlednit také skutečnost, že výkonem napadeného rozhodnutí by mohla stěžovatelům vzniknout nepoměrně větší újma, než jaká může vzniknout jiným osobám. Ani v případě důvodnosti kasační stížnosti by pak následné meritorní rozhodnutí krajského soudu o podané žalobě již nemohlo přinést stěžovatelům efektivní soudní ochranu, a tudíž nelze zcela vyloučit, že by v konečném důsledku mohlo být dotčeno jejich právo chráněné čl. 11 Listiny základních práv a svobod (právo na ochranu majetku) a čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (právo na pokojné užívání majetku).

[11] Nejvyšší správní soud proto přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, neboť s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že v daném případě jsou podmínky § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny. Na tomto místě Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek dle § 107 odst. 1 s. ř. s. může být přiznán nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí, k jehož přezkumu se dané řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96). Vzhledem k tomu, že žalobě stěžovatelů proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného odkladný účinek napadeným rozhodnutím přiznán nebyl, neboť krajský soud rozhodoval přímo ve věci samé, pozastavují se rovněž účinky předchozích správních rozhodnutí, tj. rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 19. 7. 2016, č. j. KUOK 69104/2016, a rozhodnutí Městského úřadu Šumperk, odboru výstavby, ze dne 30. 3. 2016, č. j. MUSP 31017/2016.

[12] Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, které má z povahy věci pouze prozatímní povahu, nijak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 25. října 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu